

2023. gada konsolidētais gada darbības pārskats

Kopsavilkums

Eiropas Savienības Patvēruma aģentūras konsolidētais gada darbības pārskats

2024. gada jūnijs

Kopsavilkums

Manuskripts pabeigts 2024. gada jūnijā.

Ne Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA), ne personas, kuras rīkojas EUAA vārdā, nav atbildīgas par šajā publikācijā iekļautās informācijas iespējamo izmantošanu.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024

LV PDF ISBN 978-92-9410-136-5 doi: 10.2847/715732 BZ-09-24-325-LV-N

© Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA), 2024. gads

Vāka fotogrāfija/ilustrācija: 3D modern wave curve abstract presentation background. Luxury paper cut background. Abstract decoration, blue yellow pattern, Vector illustration. High contract yellow and blue corporate background, Anand, © Adobe Stock, 2024, <https://stock.adobe.com/images/3d-modern-wave-curve-abstract-presentation-background-luxury-paper-cut-background-abstract-decoration-blue-yellow-pattern-vector-illustration-high-contract-yellow-and-blue-corporate-background/732697953>.

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta. Lai izmantotu vai reproducētu fotoattēlus vai citu materiālu, uz ko neattiecas EUAA autortiesības, jāsaņem atļauja tieši no autortiesību īpašniekiem.

I. Gads Īsumā

2023. gadā 29 ES+ valstīs tika iesniegti vairāk nekā **1,1 miljons starptautiskās aizsardzības pieteikumu** ⁽¹⁾, kas ir 18 % pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un ir lielākais skaits kopš 2016. gada ⁽²⁾.

Turklāt ES+ valstīs ir izdevušas vairāk nekā 1 miljonu lēmumu par pagaidu aizsardzības piešķiršanu personām, kuras bēg no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ⁽³⁾.

Šajā sakarā EUAA palielināja savu **operacionālo un tehnisko palīdzību**, norīkojot 1038 pilnslodzes ekvivalentu 13 dalībvalstīs (+19 % salīdzinājumā ar 2022. gadu).

1. attēls. EUAA operācijas 2023. gadā

Absolūtos skaitļos vislielākais darbinieku skaita pieaugums bija Itālijā un Kiprā, savukārt Spānijā, Beļģijā un Nīderlandē resursi tika palielināti vairāk nekā divas reizes.

Regulāri atjaunināta informācija par visām EUAA valstu operācijām ir pieejama [aģentūras tīmekļa vietnē](#).

Apmācība joprojām bija centrālais elements aģentūras ES+ valstīm sniegtajā atbalstā ar mērķi veidot un konsolidēt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas kopējās Eiropas patvēruma sistēmas ieviešanai, vienlaikus uzlabojot un saskaņojot valstu praksi.

2023. gadā gandrīz 1000 apmācību sesiju laikā EUAA apmācīja vairāk nekā 7500 ES+ valstu iestāžu amatpersonu, ESAA norīkoto darbinieku un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus.

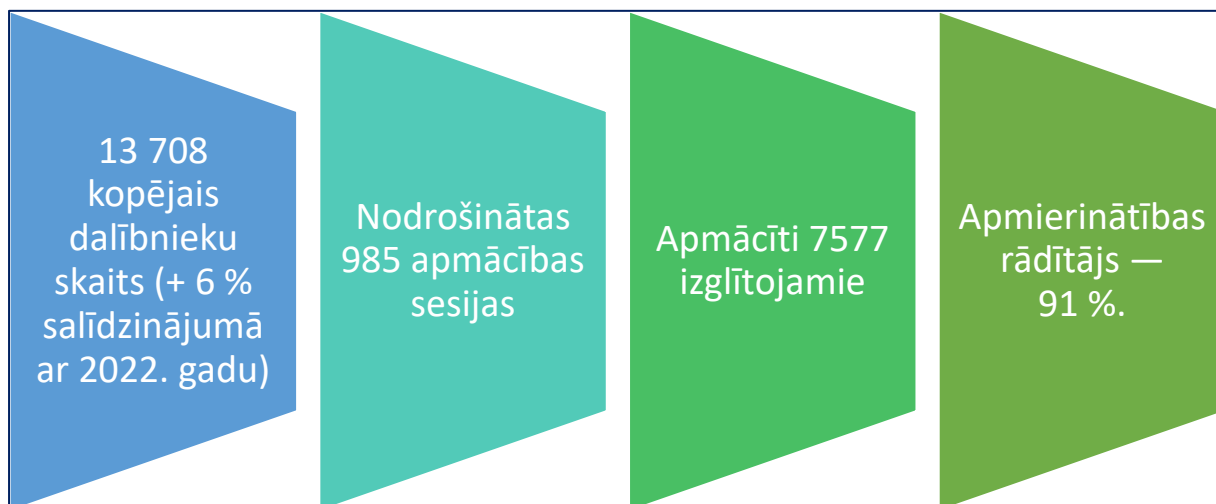
⁽¹⁾ ES valstis, kā arī Norvēģija un Šveice.

⁽²⁾ EUAA 2023. gada ziņojums par situāciju patvēruma jomā.

⁽³⁾ Eurostat, "Lēmumi par pagaidu aizsardzības piešķiršanu pēc pilsonības, vecuma un dzimuma. Dati mēneša griezumā" (2024. gada 15. marts).

2. attēls. EUAA nodrošinātā apmācība 2023. gadā

Zināšanu par patvērumu jomā 2023. gada jūlijā publicētā [EUAA ikgadējā ziņojuma par situāciju patvēruma jomā](#) tīmekļa versijā bija jaunas interaktīvas funkcijas, lai atvieglotu piekļuvi informācijai [valsts datubāzē par jaunumiem patvēruma jomā](#).

Notika arvien intensīvāks darbs pie **izcelsmes valsts informācijas (IVI) un izcelsmes valsts medicīniskās informācijas (MedIVI)**, īpašu uzmanību pievēršot situācijas novērošanai Afganistānā un Ukrainā. EUAA izveidoja IVI palīdzības dienestu, kas sniedz atbalstu operatīvajām darbībām priekšposteņa dalībvalstīs, un gandrīz visi atsevišķu dalībvalstu MedIVI jautājumi tika atbildēti, neraugoties uz to skaita pieaugumu par 20 % salīdzinājumā ar 2022. gadu.

Turklāt 2023. gadā Aģentūra kopā ar ES+ valstīm pabeidza atjaunināt **norādījumus par valstīm** attiecībā uz [Afganistānu](#), [Somāliju](#) un [Sīriju](#).

EUAA izdevās apmierināt palielināto pieprasījumu pēc **situācijas apzināšanās** produktiem, apstrādājot divreiz vairāk pieprasījumu salīdzinājumā ar pagājušo gadu un uzlabojot uzņemšanas spēju un migrācijas plūsmu datu uzraudzību un analīzi.

Praktiska sadarbība un apmaiņa ar paraugpraksi starp dalībvalstīm tika veicināta, organizējot darbseminārus, mācību apmeklējumus un tehniskās sanāksmes. Lai pēc iespējas palielinātu šādas apmaiņas ietekmi, Aģentūra ir izstrādājusi un atjauninājusi kopumā 23 rokasgrāmatas un rīkus kopējās Eiropas patvēruma sistēmas praktiskās ieviešanas atbalstam.

Turklāt praktiskie rīki un ieteicamā metodoloģija attiecībā uz informācijas sniegšanu patvēruma jomā tika darīta pieejama ieinteresētajām personām nesen izveidotajā portālā [Runāsim par patvērumu](#).

Kāda ir atšķirība starp IVI un norādījumiem par valstīm?

Lai gan IVI attiecas uz **informāciju**, kas saistīta ar konkrētu izcelsmes valsti, norādījumi par valstīm ir šīs situācijas **novērtējums**, ņemot vērā piemērojamos starptautiskos un ES tiesību aktus.

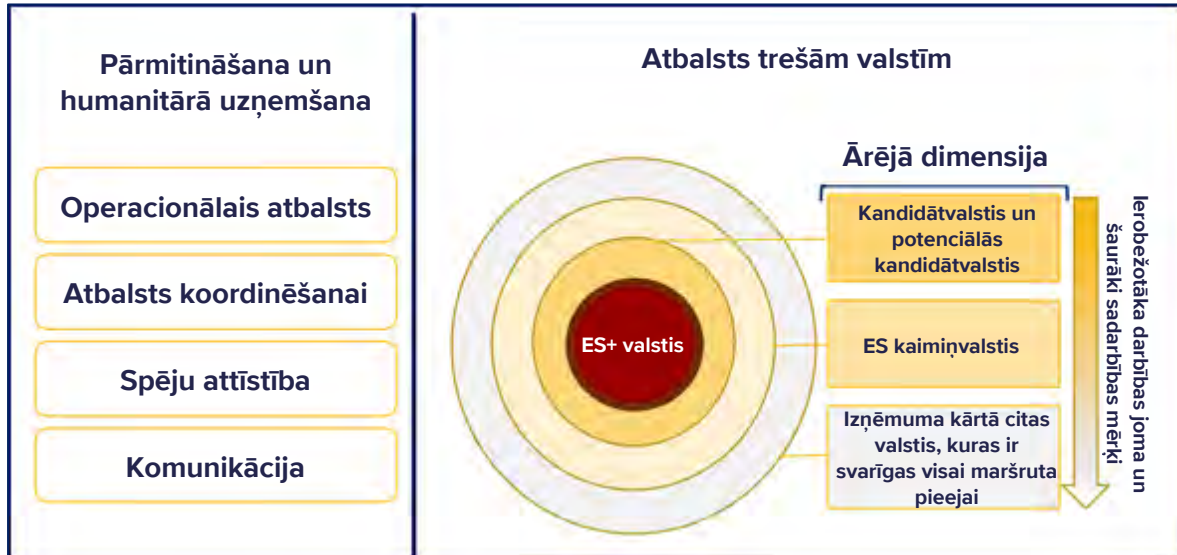
Tādējādi IVI veido faktisko pamatu novērtējumam kopējas analīzes veidā.

Aģentūras pienesums KEPS **ārējai dimensijai** tika atkārtoti apstiprināts, martā pieņemot atjauninātu ārējās sadarbības stratēģiju, kas balstīta uz diviem pīlāriem:

1. pārmitināšana un humanitārā uzņemšana;
2. atbalsts trešām valstīm

3. attēls. EUAA ārējās sadarbības stratēģijas pīlāri

Aģentūra turpināja sniegt atbalstu ES+ valstu **pārmitināšanas** operācijām, izmantojot Pārmitināšanas atbalsta centru Turcijā. No 1100 personām, kurām tika sniegta palīdzība, visvairāk pārstāvētā grupa bija sīrieši, kam sekoja afgāņi un irāņi.

2023. gada janvārī EUAA uzņēmās **Tieslietu un iekšlietu ģenerāldirektorāta aģentūru tīkla ikgadējās prezidentūras vadību**. Līdztekus daudziem citām darbībām, kas sīkāk izklāstītas EUAA prezidentūras gala ziņojumā, Aģentūra pirmo reizi tīkla ietvaros īstenoja personāla apmaiņu, uz laiku nosūtot 59 darbiniekus no 6 aģentūrām uz citu tīkla aģentūru, lai dalītos zināšanās un pieredzē.

EUAA 2023. gada darba programma tika strukturēta, pamatojoties uz **41 gada mērķi**.

1. tabula. Gada mērķu statuss pa darbību jomām

Darbību jomas	Gada mērķu statuss					Kopā
	Pilnībā sasniegts	Gandrīz sasniegts	Daļēji sasniegts	Nav sasniegts	N/A	
Operacionālā un tehniskā palīdzība	8	1	0	0	0	9
Operacionālais atbalsts un rīki, operāciju plānošana, uzraudzība un novērtēšana	2	0	1	0	0	3
Apmācības un profesionālā attīstība	7	0	0	1	0	8
Zināšanas par patvērumu	6	2	2	0	0	10
Pamattiesību aizsardzība	1	0	0	0	0	1
Horizontālie pasākumi	4	1	1	3	1	10
Kopā	28	4	4	4	1	41

II. Budžeta un finanšu pārvaldība

EUAA 2023. gada budžetā, kas izriet no 2022. gada 19. decembrī pieņemtā 2023.–2025. gada Vienotā programmdokumenta grozījuma Nr. 1, izdevumu saistības un maksājumu apropriācijas sastādīja 180,1 miljonu EUR.

Pēc budžeta grozījumiem, kurus valde pieņēma 2023. gada 25. septembrī, Aģentūras 2023. gada budžets tika samazināts līdz **165 135 127 EUR saistību apropriācijās un 170 135 127 EUR maksājumu apropriācijās.**

Šī summa attiecas tikai uz no ES vispārējā budžeta saņemtajiem līdzekļiem. Šeit neietilpst papildu ieņēmumi no citiem avotiem, kurus grozījumu pieņemšanas laikā nebija iespējams pilnībā aprēķināt, un tāpēc tie EUAA budžetā norādīti, izmantojot vispārīgo p.m. atzīmi ⁽⁴⁾.

Aģentūras ieņēmumus veidoja:

- subsīdija no ES vispārējā budžeta;
- Šengenas asociēto valstu, proti, Islandes, Lihtenšteinas, Norvēģijas un Šveices, iemaksas un par tām uzkrātie procenti;
- līdzekļi, kas piešķirti saskaņā ar diviem ar Komisiju parakstītiem iemaksu nolīgumiem;
- procentu ienākumi, kas uzkrāti no Čehijas un Dānijas 2022. gadā veiktajām iemaksām.

2. tabula. 2023. gada ieņēmumi pa finansējuma avotiem, izņemot no iepriekšējiem gadiem pārnestās summas (skaitļi noapaļoti līdz nākamajam skaitlim).

Budžeta sadaļa	Finansējuma avots	Ieņēmumi budžetā (EUR)	Ieņēmumi pēc p.m. definēšanas (EUR)	Saņemtie ieņēmumi (EUR)	Atlikusī bilances vērtība (EUR)
2	Subsīdija no ES vispārējā budžeta	170 135 127	170 135 127	170 135 127	0
3	Šengenas asociēto valstu veiktās iemaksas (ieskaitot uzkrātos procentus)	p. m.	15 089 751	15 089 751	0
4	Citas iemaksas (ieskaitot uzkrātos procentus)	p. m.	2 071 144	2 071 144	0
5	Citi ienākumi/izdevumu atgūšana, procentu ienākumi	p. m.	320 460	291 210	29 250
Kopējie ienākumi		170 135 127	187 616 482	187 587 232	29 250

Aģentūra 2023. gadā īstenoja 97 % no saistību apropriācijām un izpildīja 93 % no maksājumu apropriācijām, kuras saņemtas no ES subsīdijas.

⁽⁴⁾ p.m. nozīmē *pro memoria* un norāda, ka summu var piešķirt budžetā, pat ja nav skaidrs, kāda būtu šī summa vai tā vispār ir.

III. Cilvēkresursi, iekšējā kontrole un novērtējumi

Cilvēkresursi

2023. gadā EUAA piešķirto **štata darbinieku skaits** ⁽⁵⁾ saglabājās nemainīgs (505), neraugoties uz pieaugošajām operacionālā atbalsta vajadzībām un citiem uzdevumiem. Papildu piešķirtie darbinieki ietvēra 17 projektu finansēto līgumdarbinieku amata vietas un 90 īstermiņa darbības līgumdarbinieku amata vietas, kas Aģentūrai tika piešķirtas uz laiku un konkrēti, reaģējot uz Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sekām.

Līdz 2023. gada beigām tika aizpildītas 542 amata vietas (88,6 %) no 612 amata vietām, kas paredzētas darbā pieņemšanas plānā.

2023. gada decembrī Aģentūra pieņēma savu **cilvēkresursu stratēģiju** ar trim galvenajiem mērķiem:

- piesaistīt attiecīgos talantus;
- vadīt, pilnveidot un atbalstīt darbiniekus;
- veicināt pozitīvu darba vidi un darbinieku labklājību.

Stratēģija tiks īstenota ar rīcības plānu, kas izstrādāts katram no trim iepriekš minētajiem mērķiem un aptver 2023.–2028. gada periodu.

Iekšējā kontrole

2023. gadā Aģentūra savus 17 iekšējās kontroles principus novērtēja kā pilnībā efektīvus (7) vai efektīvus (10).

Pamatojoties uz rezultātu analīzi iekšējās kontroles principu līmenī, tika secināts, ka visas EUAA iekšējās kontroles sastāvdaļas ir efektīvas vai pilnībā efektīvas. Tās darbojas, kā paredzēts, bet ir nepieciešami uzlabojumi, lai novērstu mērenus un nelielus trūkumus.

Informācija par iekšējās kontroles nepilnībām un attiecīgajiem korektīvajiem pasākumiem ir pieejama [EUAA tīmekļa vietnē](#).

Novērtējumi

Aģentūra veic iekšējus vai ārējus vidusposma un *ex post* novērtējumus par programmām un darbībām, kas ir saistītas ar ievērojamiem izdevumiem. 2023. gadā EUAA pabeidza 10 novērtējumus. Gada beigās vēl nebija pabeigti 9 papildu novērtējumi.

2023. gadā EUAA bija iesaistīta no 27 novērtējumiem izrietošu 107 uzlabošanas darbību īstenošanā.

Detalizēts ziņojums par iepriekš minēto darbību īstenošanas gaitu ir pieejams [aģentūras tīmekļa vietnē](#).

---

(5) Štata darbinieki ir darbinieki, kurus Aģentūra nodarbina saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumiem un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību.

